ARBIS bladet

2/2014–2015

Kom med och julpynta, stöpa ljus, baka pepparkakor, pyssla marsipanfigurer, göra kransar av färskt granris, vika servetter, bygga modellhus av papper och bomull och pröva på luffarslöjd.

Julvakan på Arbis fredagen 28.11 kl. 17-21

Gör tillsammans och njut av julstämningen på Arbis, vuxna, unga, barn, familjer, vänner och andra småknytt - alla är välkomna!

Det här numrets layout har gjorts av Magdalena Kosova, som är kursdeltagare på Arbis samt fotografi och grafisk formgivningsentusiast. Magdalena ska söka in till grafiskdesign utbildning på Aaltos universitet till vintern. Att få skapa en ny layout ser hon inte bara som en möjlighet att få utvidga sin portfolio utan också som en chans att kunna bidra med sina kunskaper och sin entusiasm till Arbis image som ett trevligt och positivt ställe.

ARBIS bladet

HUVUDREDAKTÖR	Ann-Jolin Grüne
REDAKTION	Hans-Peter Holmstén, Jenny Kajanus, Maria Lindh och Alexandra Ramsay
LAYOUT OCH PÄRM	Magdalena Kosova
E-POSTADRESS	ann-jolin.grune@arbis.hel.fi
ANSVARIG UTGIVARE	Gunborg Gayer / Moa Thors

ARBISBLADET GES UT AV HELSINGFORS ARBIS. TIDNINGEN UTKOMMER MED TVÅ NUMMER PER TERMIN. NÄSTA NUMMER UTKOMMER I SLUTET AV JANUARI 2015.

Nostalgi

DET HÄR ÄR MIN SISTA SPALT i Arbisbladet, och det känns både nostalgiskt och melankoliskt. Drygt åtta år av mitt yrkesliv har rusat i väg i ett huj, känns det som. Ofta har det varit vanlig arbetsfylld vardagslunk, ibland har bägaren grumlats till, men mestadels har det varit glädje över att få jobba med något som onekligen är så roligt och tillfredsställelse för så många, som allt med Arbis är. Vad har då känts särskilt viktigt under de här åren?

DE GÅNGER NÅGON IGEN HAR HITTAT på att Arbis ska samgå med någon annan institution, har varit besvärliga att tackla. Men varje gång har det funnits goda argument för att det inte ska gå så, och varje gång har vi hittat våra vänner i viken att utnyttja då det knipit till. Jag är övertygad om att en förutsättning för ett väl fungerande Arbis är en långt gången självständighet för det svenska rummet i hjärtat av staden.

EN STOR VÄN är de facto vår direktion. De människor som involverar sig i arbetet och gör det av fri vilja och av intresse för vad vi sysslar med, är guld värda. I kinkiga situationer har vi alltid rönt förståelse och samtidigt känns det bra att det finns klar insyn i vår verksamhet. Det ömsesidiga förtroendet betyder mycket.

DEN GRUNDLÄGGANDE REPARATIONEN av huset vid Dagmarsgatan 3 under läsåret 2016 – 2017 har varit spännande att fundera över. Först blev det en projektplan och nu håller vi på med detaljerna. Som det nu ser ut kommer vi att kunna evakueras till ett hyfsat hus i närheten av Borgbacken, vilket innebär att vi under byggtiden befinner oss nästan i centrum. Och det är så roligt att tänka på Arbis i sitt nyreparerade hus i ett femtioårsperspektiv eller mer. Arbis 2034, Arbis 2076? De beslut vi nu fattar har betydelse för flera generationer av kursdeltagare. Och apropå huset är det också trevligt att veta att vi till det nyrenoverade huset ska få konst till bottenvåningen vid sidan av de mer än 25 konstverk som konstmuseet redan nu har deponerat här.

INNEHÅLLET DÅ? Kurserna och människorna? Sällan har jag jobbat på en arbetsplats med så mycket positiv energi, sådan glädje att skapa nytt och hitta på kreativa lösningar på de mest tassiga förslag. Enligt vår biträdande rektor Moa Thors brukar vi säga så här: ”Vi visste inte att det var omöjligt, så vi gjorde det”. Det här är ju en utbildningsinstitution, så vi måste vara alerta och följa med vad som händer ute i världen. Vi måste hålla hög pedagogisk standard. Det gör vi garanterat också i framtiden.

INVANDRARNA har blivit en daglig syn på institutet, och ett bevis för att det finns många i Helsingfors som väljer att integreras på svenska. Våra nybörjarkurser är fulla, men också på fortsättningskurserna är det många deltagare. En viktig detalj när det gäller integration är den personliga handledningen. Det gäller inte bara att lära sig ett språk, det gäller att också bli delaktig av den kultur man flyttar till och att få ett jobb att försörja sig med. Önskan är att så många som möjligt väljer också andra än integrationskurser på Arbis.

SÅ ÄR DET VÅRT 100-ÅRSJUBILEUM, som inte är slut ännu, utan pågår hela året. Vad roligt det har varit att fundera på utställningen i Stadshuset, på festskriften Delad glädje och på festerna både 11.9 och 6.11, den senare ännu framför oss. För att inte tala om de utställningar och program som återstår under resten av läsåret. Utan en hängiven personal och en intresserad publik hade det ju inte blivit något.

1 NOVEMBER ÖVERTAR Moa Thors rodret här på Arbis. Samma dag träder en ny biträdande rektor, Pamela Granskog, i tjänst. Det är därför med tillförsikt jag ser på framtiden. Moa är en klok, kunnig, varm och intelligent människa och jag önskar er alla allt gott tillsammans med henne!

Gunborg Gayer

Skotska släktrötter på Arbis

Arbis har en ny timlärare i släktforskning och i IT. Det är Henry Clay Ericsson som fram till sin pensionering jobbat bl.a. på yrkeshögskolan Arcada. Han har ett särskilt intresse för Skottland och håller under det här läsåret en studiecirkel om historia och kultur i Skottland.

Henry började som kursdeltagare på Arbis. Han har forskat i en finländsk gren av den skotska släkten Clayhills, som är hans egen släkt på mödernet. Han berättar: ” Vid Helsingfors Släktforskares månadsmöte den 22 september höll jag ett föredrag om, den s.k. Tammerforsgrenen av den skotska släkten Clayhills. En första version av presentationen höll jag redan på vårterminen på Alexandra Ramsays skrivkurs för släktforskare. Sedan möblerade jag om texten en hel del efter Alexandras sakkunniga kritik”.

Bland släktens framträdande medlemmar fanns journalisten och feminsiten Harriet Clayhills (1920-2014), Henrys mor. I samband med föredraget visades på Arbis ett fotocollage om hennes liv och verk.

Bild 1. Volontären Harriet Clayhills knattrar på sin maskin för Svenska Pressen 1943.

Bild 2. ”Le jeune Ecosse” – romantiserad bild av en ung skotte i tartanmönstrad kilt

Det finns många finländare som har skotska rötter och därför kan vara intresserade av skotsk historia och kultur. Henry koordinerar studiecirkeln. Den startade 14.10. men det går bra att ansluta sig senare till de månatliga träffarna.

”Vår studiecirkel går i fem avsnitt under hösten och våren. Vi bekantar oss med klaner och tartaner och kollar upp skotska webbplatser för släktforskning. Tillsammans lär vi oss mer om just våra egna skotska släktrötter. Välkommen med – ännu finns det några platser!” tipsar Henry.

MED PEDAGOGISKA VINGAR

Jag mötte Arbis för första gången under 1990-talet. Jag var ordförande för gospelkören *His Master´s Noise* och vi arrangerade ibland våra körhelger i Arbis festsal. Då var jag nyinflyttad i staden och Arbis kändes som ett välkomnande och naturligt svenskt rum där det var högt i tak. 20 år senare är samma svenska rum på väg att bli en del av min vardag i och med mitt nya jobb som biträdande rektor för Arbis.

Min förrförra rektor Maj-Britt Grönholm lärde mig att ju bredare erfarenhet man har, desto tryggare är man i klassrummet. Den tanken har jag återkommit till flera gånger under mina år som modersmålslärare. Den svenska skolforskaren och författaren John Steinberg har sagt att människor som fungerat som ledare inom föreningar också behärskar ledarskapet i klassrummet. Ovetandes om hans forskning har jag alltid sagt att utan mina år som ordförande för bl.a. *His Master´s Noise* och *Wegeliuskören* vore jag inte den lärare jag är i dag. På samma sätt har jag också sagt att utan min journalistiska bakgrund vore jag inte den lärare jag är i dag. I början av 2000-talet var jag med om att starta upp projektet *Tidningen till klassen*. Under tre år åkte jag runt bland de finlandssvenska tidningsredaktionerna och de finlandssvenska skolorna. Aldrig var jag så mycket pedagog som när jag steg i på en redaktion, aldrig så mycket journalist som när jag steg in i ett klassrum. Den ena sidan förstärkte den andra. Och som modersmålslärare är all den erfarenhet man får, alla de berättelser man bär på ett trumfkort i klassrummet.

Enligt Steinberg är det ett ledarskapsyrke pedagogerna har. Om man får ledarskapet att fungera faller det mesta på plats, menar han. Men rektors roll som ledare ska inte förringas. ”Leda lärare är en viktig del för rektor att behärska”, säger Steinberg. Under mina första år som lärare hade jag lyckan att ha rektorer som gav ansvar, också till nya och smått vilsekomna lärare. Efter en månad som lärare gick jag in till rektor Magnus Perret och undrade om jag får delta i en internationell mediekurs som jag luskat reda på. Jag kom ut med en resebiljett och stärkt självkänsla som lärare. Jag fick nya pedagogiska vingar. Maj-Britt Grönholm sa alltid ”nämen det är ju en fantastisk idé” när jag stack mig in i rektorskansliet och bollade mina idéer. I det rektorskansliet föddes många nya projekt, bl.a. Hbl:s ungdomsbilaga SUC som gymnasiestuderande gav ut under några år. Maje och Magnus kunde konsten att leda lärare.

Jag sänder dem en ödmjuk och tacksam tanke när jag öppnar dörren till biträdande rektors rum. Måtte pedagogiska vingar och nya idéer flyga fritt i rummet!

Pamela Granskog

HEMORT: Österbottning i Nyland, nylänning i Österbotten.

FAVORITPLATS VINTERTID: Någon vintervecka måste absolut tillbringas i Ylläs med slalomskidor under fötterna.

FAVORITPLATS SOMMARTID: Jolkka, en liten by ute på den österbottniska landsbygden, där familjen nyligen skaffat sig ett sommarhus.

ÖNSKAD ARBISKURS: Äger man ett sommarhus från 1800-talet så är man i stort behov av alla tänkbara snickerikurser. Och den där pardanskursen vi gick under 90-talet borde säkert uppdateras.

DOLD TALANG: Kan fixa goda kakor vid behov och kan prata oerhört snabbt om tiden är knapp.

En planeringsansvar lärares mångfasette arbetsroller

Vem vet vad som egentligen kan höra till de planeringsansvariga lärarnas arbetsuppgifter på Helsingfors arbis? Läs den här artikeln så vet du mer.

Jag är en av de tre planeringsansvariga lärarna i språk och har jobbat på Arbis sedan augusti 2010. Jag ansvarar för kurser i engelska, estniska, finska och beställda kurser i svenska. Därtill har jag också ansvar för arrangemangen kring Allmän språkexamen i svenska som ordnas två gånger per år. Själv undervisar jag för närvarande både i svenska, tyska och finska.

EN PLANERINGSANSVARIG LÄRARES JOBB är mångsidigt och en hel del olika arbetsområden ingår i uppgiften. Man ansvarar för kursplaneringen i sina ämnen och anställer nya timlärare vid behov. Våra undervisningsterminer är vanligen 13 veckor långa på hösten och på våren, dvs. från början av september till början av december och från början av januari till början av april. Under den här tiden har den planeringsansvariga läraren i snitt 16 timmar undervisning per vecka.

NÄR VÅRTERMINEN SLUTAR, VIDTAR EN INTENSIV KURSPLANERING på ca 5 veckor inför följande läsår. Det är från mitten av april till ca mitten av maj som Arbis programutbud för nästa läsår skapas. På Arbis planerar vi nämligen i stort sett hela läsåret på en och samma gång. Många kanske tänker att vi har ”ledigt” när terminerna slutar, men det är faktiskt den intensivaste perioden i jobbet som planeringsansvarig lärare, om man frånser terminerna. Vi ansvarar också delvis för marknadsföringen av våra kurser och redan i planeringsskedet funderar vi på vilken som är kursens målgrupp och hur man når den, dvs. vilken typ av marknadsföring som är bäst.

rig
rade

"Det trevligaste i mitt jobb är kontakten till kursdeltagare på olika kurser och när man ser hur de gör framsteg i sina språkkunskaper."

NÄR MAN PLANERAR KURSER behöver man få inspirerande idéer till nya kurser. Det gäller att följa med sin tid och egentligen vara snäppet före den. Det är också viktigt att lyssna på kursdeltagarnas önskemål och respons med tanke på nya kurser. För vissa kurser har jag kanske inte lärare färdigt. Då söker jag först en lärare via något forum, anställer denna och därefter börjar pusslet med att komma överens om kurstider och med att kolla vilka klassrum som är lediga och vilka tider som passar för läraren. Kursens rubrik ska naturligtvis vara lockande och så är ju själva kursbeskrivningen också viktig precis som kursens mål- och innehållsbeskrivning. En sak som är säker i det här jobbet är att man aldrig kan veta på förhand vilka kurser som blir populära och vilka som inte är som roulette.

EN PLANERINGSANSVARIG LÄRARE ANSVARAR för sina timlärares kurser, och om någon blir sjuk försöker jag i mån av möjlighet hitta vikarie till kursen i fråga. Det är också önskvärt att man har ett mångsidigt nätverk och att man samarbetar med kolleger, andra institut och organisationer. Till en av mina arbetsuppgifter hör att jag skräddarsyr kurser i svenska för personalen på stadens verk. Dessa kurser planeras enligt efterfrågan i stort sett under hela läsåret, vilket innebär att jag håller på med något slag av kursplanering nästan varje månad under läsåret. Det kan vara fråga om en kurs för arkitekter på Stadsplaneringskontoret eller en kurs för miljöinspektörer på Miljöcentralen. En planeringsansvarig lärare förutsätts också fortbilda sig regelbundet för att uppdatera sina kunskaper och för att lära sig något nytt om de egna ämnena. Jag gick i fjol t.ex. både en handledarkurs och en kurs för att kunna fungera som intervjuare i Allmän språkexamen.

DET TREVLIGASTE I MITT JOBB är kontakten till kursdeltagare på olika kurser och när man ser hur de gör framsteg i sina språkkunskaper. När man ser och hör hur nybörjare i olika språk lär sig att konkret använda ett nytt språk när de besöker kaféet eller en butik. Det som jag däremot ibland upplever som en utmaning är att man samtidigt dels är kollega med ens timlärare och dels chef för dem. De planeringsansvariga lärarna på Arbis har delvis litet olika ansvarsområden och arbetsuppgifter, vilket betyder att jag i den här artikeln endast beskriver vad mitt jobb uttryckligen går ut på.

AVSLUTNINGSVIS KAN JAG KONSTATERA att man får använda sig av sina kunskaper på flera olika sätt i jobbet som planeringsansvarig lärare. Varje dag är olik den andra och nästan dagligen lär jag mig dessutom något nytt.

Heidi Huovilainen
språklärare

Kors och tvärs

Vinnaren till *Kors och tvärs* nr 48 heter **Agneta Berglund**. Arbisbladets redaktion gratulerar!

Korsordsmakaren tackar korsordslösarna för de gångna 18 åren och önskar lycka till med andra korsord. Kors och tvärs tar nu åtminstone en paus i och med att korsordsmakaren har fått andra arbetsuppgifter.

Languages are fun

För några år sedan dök det upp en glad prick på en av mina kurser i ryska. Efter bara några gånger, när vi just hade avslutat ett kapitel om den ryska huvudstaden steg hon upp och sjöng Podmoskovnye vetjera (Midnatt i Moskva) med en inlevelse som heter duga. Det var SOLVEIG SJÖSTEDT, undervisningsråd och tidigare mångårig rektor vid Svenska skolan för synskadade. Solveig berättar att det var just kärleken till ryska sånger som gjorde att hon började läsa ryska och att sångerna och språket förde henne genom halva dåvarande Sovjetunionen. Hon räknar upp städer som Baku, Samarkand, Buhara, Tasjkent, Jerevan, Odessa, Jalta, Tbilisi...

Solveig har ett mer än fyrtio år långt förhållande till Arbis; språken (engelska, tyska, franska, italienska, ryska) har dominerat, men också kurser i gymnastik, gitarrspel, IT, och öppna universitetskurser har stått på programmet. Just nu går hon en kurs i arabiska, ett språk hon har nytta av då hon själv undervisar lärare i Palestina. Alltsedan pensioneringen för fjorton år sedan har Solveig nämligen med själ och hjärta aktivt engagerat sig i utbildningen av lärare för barn med funktionshinder. Inom ramen för olika projekt initierade av bl.a. Utrikesministeriet och EU åker hon runt i stora delar av världen och föreläser. Tanzania, Kosovo, Rumänien, Jordanien och nu Palestina, för att nämna några länder där Solveig har gjort och fortfarande gör en insats.

För att samla alla sina erfarenheter kring språkinlärning och kulturskillnader har Solveig skrivit *Languages are fun*, en pamflett på drygt femtio sidor som på ett humoristiskt och ibland rentav dråpligt sätt beskriver olika vägar till ett språk. Här finns tips och idéer för alla som är intresserade av att antingen lära sig ett nytt språk eller fräscha upp rostiga kunskaper. Också språklärare har glädje av att läsa Languages are fun. Språkinlärning är så mycket mera än att plugga ord och grammatik. Pamfletten är skriven på engelska och det i sig visar att man kan även om man inte är helt perfekt. Länken till *Languages are fun* hittar du på Arbis hemsida under ”språk” och på följande sida kan du läsa ett kort utdrag med rubriken *What to do with 20 words.*

Till slut frågar jag Solveig om det finns något hon vill säga till dem som läser språk på Arbis och då svarar hon så här: ”Det finns inget språk jag talar perfekt! Men alla mina språk, också dem jag endast kan vara hövlig på, har öppnat världen för mig. Språk har gjort det möjligt att på egen hand uppleva nya, mångsidiga kulturer. Glöm bort din blyghet, kom underfund med ditt eget sätt att lära dig språk. Det finns ingen metod som passar alla. Man är inte korkad om ett sätt inte fungerar. Pröva dig fram. Låt världen bli din!”

Anna Långstedt-Jungar
språklärare

What to do with 20 words?

Extract from *Languages are fun,* written by Solveig Sjöstedt

The most important thing to remember is that language is communication. There are times when you can communicate with one or two words and express what you want. A *danke, kiitos, köszönöm, shukran* (sorry, I do not have Arabic letters in my computer), *СПОСЫБА, merci, asante sana, thank you* may render you a smile. Just small words but showing that you have appreciated something and that you care enough to thank the person in his/her own language.

When choosing the words you definitely need at the beginning of your language studies you have to plan a little bit ahead. Where are you going? What are you planning to do? Will you go with a group but prefer to do some sightseeing on your own? Are you going on a business trip? Are you in love and want to go and visit your loved one's family for the first time? All these different needs do of course require their specific vocabulary. But then it is very helpful to attach the words to just a little bit of grammar. At the beginning the most important part of the grammar will be some of the (often irregular) verbs. To be, to have, to want, to be able etc. are verbs that you cannot live without. And you often manage well when you know the verbs in the present, past and future tenses. And remember, do not complicate things. Short sentences are just as good as long ones when you want something. One experienced teacher told me once that you say what you want in your mother tongue and what you can say in a foreign language. I think that is very clever. Another thing to avoid is preparing a perfect sentence in your mother tongue and then trying to translate it into the language you want to speak. Forget your own language and concentrate on the vocabulary you already know and can use. There are of course times when you know that you know a word and just need to go back to your language to 'find it'.

And do not be afraid of making a fool of yourself. Better a linguistic fool than a mute one! A very popular Finnish actor was taking Swedish courses and told the others who felt a little shy: "Clowns and entertainers work their whole life to make people laugh. If I can make them laugh just by speaking Swedish I am very happy!"

Read more about Solveig's language experience on Arbis homepage.
Click on "språk".

Upplev och skapa på ön Leros

18–25.4 2015

I Egeiska havet, strax utanför den turkiska kusten, ligger ön Leros. Arbis kulturresa i april går dit. ”Skönhet, obeskrivlig frid och väldsöppenhet,” skriver Göran Schildt om ön till Georg Henrik von Wright, i ett brev daterat i maj 1967.

Leros blev båten Daphnes hemhamn och den plats där Göran Schildt skrev bl.a. sin biografi över Alvar Aalto. Genom ett samarbete med Christine och Göran Schildts stiftelse och Frimanresor kan Arbis erbjuda en resa och kurser på ön. Magnus Lindberg, stiftelsens projektchef är reseledare och dessutom lärare på fotokursen. Deltagarna får uppleva en genuin medelhavsmiljö och bli bekanta med Göran och Christine Schildts värld på ön.

Göran Schildt skrev och fotograferade. ”Behovet att illustrera egna reportagetexter födde en bruksfotograf med ett välutvecklat sinne för komposition”, skriver Erik Kruskopf i en bok om Göran Schildts konstsyn. Målarkonsten var också viktig för Schildt, han skrev bl.a. en bok om Paul Cezanne och det moderna genombrottet.

På Leros finns inga betydande minnesmärken från antiken men en omväxlande och storslagen natur, en lugn och avslappnad stämning och genuina små samhällen. Vi bor i fiskebyn Pandeli, där turisterna ännu inte är i majoritet. Vi gör utfärder. Vi fångar intryck och reflekterar kring dem, i samtal, genom att skriva, måla i akvarell eller fotografera.

Det gemensamma programmet för alla på resan består av en rundtur med buss på ön, en båtfärd, ett besök i Göran och Christine Schildts Villa Kolkis, en naturpromenad och två middagar. Varje dag jobbar du också i din egen grupp. Det är siesta på eftermiddagen då du hinner vila eller gå på egna strövtåg. Efter avlutad dag äts middagarna som inte är gemensamma på lokala tavernor, i grupp om så önskas. Välj en av följande kurser, där du under lärarens ledning gör uppgifter, som kan bli ett bestående reseminne eller till och med något som kan ställas ut på Arbis efter resan.

Välkomna med på resan!

Alexandra Ramsay, lärare i samhällsämnen
Hans-Peter Holmstén, lärare i konstämnen

FOTO: Magnus Lindberg

SKRIV OM LIVSRESAN (20 h)

Oberoende av ålder har du startat din livsresa. Vi stannar upp för att reflektera i samtal och sammanfatta i något du skriver. Vi gör det på ett lekfullt sätt med utgångspunkt i grekisk mytologi och särskilt berättelsen om Odysseus irrfärder. Vem har varit seglarna och vem herdarna i ditt liv? Vad är hemma och vad är borta för dig? Vilka minnen väcker den grekiska ön hos dig?

KREATIV FOTOGRAFERING (20 h)

Vi kommer att bo och verka med den lilla pittoreska fiskebyn Pandeli som bas. Därifrån ger vi oss ut på ”photowalks” med fokus inställt på kreativ fotografering. Vi jobbar med landskapsfoto, porträtt, komposition, människostudier, skymningsfotografering och morgonfotografering. Vi tränar oss i att förmedla känslor via bild och letar efter det vackra i det fula. För att kunna variera fotandet är det bra med två olika objektiv (ett vidvinkel och en zoom), dessutom är det bra att ha ett polariseringsfilter eller ett UV-filter att skruva på objektivet (eftersom det är starkt ljus i Medelhavsområdet). En systemkamera med tillhörande minneskort (rätt stort 16 Gb eller 32 Gb) förstås också bra.

MÅLA I AKVARELL (20 h)

Vi målar utomhus med akvarell eller andra vattenlösliga målfärger och fokuserar på marina och specifikt grekiska inslag i kultur- och naturmiljön. Ta med eget konstnärsmaterial.

Christine och Göran Schildt på Leros 1992/ Solveig Willliam

Vy från Villa Kolkis/ Magnus Lindberg

RESANS PRIS

Den här resan ordnas med 27 deltagare. Du betalar **1 195 €**/person, enkelrumstillägg 190€.

I priset ingår:

–Flygbiljetter Helsingfors-Aten-Helsingfors och Aten-Leros-Aten
–Transport flygfältet-hotellet-flygfältet på Leros
–Inkvartering på trevligt hotell på Leros (7 nätter inkl. frukost)
–Välkomstmiddag
–Avslutningsmiddag
–Rundtur på Leros inkl. lunch
–Besök på Villa Kolkis inkl. lunch
–Båttur inkl. lunch
–Kursavgift
–Alla skatter och avgifter

Sista anmälningsdag 31 januari 2015. Förskottsbetalning 300 €/person skickas ut efter att anmälningstiden gått ut. Slutbetalning 2 månader före avresan.

Anmälningar och förfrågningar:

Friman Resor / Inger Holmberg
Formansallén 9, 10600 Ekenäs
E-post: inger.holmberg@frimanresor.fi
Telefon: 019-2481090

VI FÖRBEHÅLLER OSS RÄTT TILL EVENTUELLA ÄNDRINGAR.

WIKIPEDIA -cirkel i vår?

"Folk undrar nog vad Wikipedia är. Varför är Wikipedia bra? Kan man lita på artiklarna? Varför är det bra att det är gratis och öppet? Tänk om det är farligt och illa?"

Såhär skrev en vän till mig på e-posten. Man skulle kunna ordna en Wikipediacirkel för att studera hennes frågor lite närmare. Samtidigt kunde man kanske bilda sig en uppfattning om hur man själv kan redigera och förbättra Wikpedias artiklar.

Antalet artiklar i det engelskspråkiga uppslagsverket Wikipedia närmar sig för närvarande 4,6 miljoner. Den svenska "upplagan" har knappt 2 miljoner artiklar. Vem har frivilligt skrivit denna omfattande encyklopedi?

Idag den 27 september 2014 började jag dagen med att läsa en artikel, som engelskspråkiga Wikipedia lyft fram: om hjulångaren SS Arctics haveri nära Cape Race efter kollisionen med SS Vesta i dimman den 27 september år 1854 (https://en.wikipedia.org/wiki/SS_Arctic_disaster). Vilka massor av associationer, minnen och frågor den väckte! Nu förstår jag varför T.S. Eliot alltid hade med sig en volym ur Encyclopedia Britannica i bagaget.

Ta gärna kontakt med Maria Bergman på Arbis eller med mig (book@kaapeli.fi) ifall du är intresserad av att delta i en Wikipedia-cirkel under våren 2015.

Mikael Böök

We all serve someone, right?

WE ARE LIVING IN AN ERA where services are becoming an increasing part of our economy. This means that more and more employees will be working with services in one way or another. Traditional goods manufacturing industries have trouble keeping up their operations in our new economy and are therefore looking into how to develop services around the products they have. Does this will to focus on services mean that we know how to create great services? No, since the development of services requires new ways of working and a strong service culture in its core as well as co-operation between a company's many departments. Essential in the service development is to get to know the needs of the customer, and turn those insights into great (and often very basic) services.

SERVICE DESIGN AS A METHOD has arisen to tackle this very problem of how to build great services from a deep understanding of customer needs. Service Design, in brief, uses elements from the design process to develop and create services. Such elements are ethnographic research, engaging workshop methods and visual tools, prototyping of ideas (making them more real) and working together with customers and staff (co-creation) to create services. This might seem very abstract in nature, but I can assure you that the Service Design methods are very much fun and very hands-on work with many insights along the way. Therefore, I would like to invite you all to take part in the Arbis course next Spring that focuses on **Service Design methods: A150138 Service design with Innovative, Collaborative and Visual Methods**. I hope to be able to share with you all the fun and insightfulness of working with these creative methods for a better outcome when we serve each other in society.

Shaktidans
DANSENS YOGA

Shaktidans är en form av yoga där dansen används som ett yogiskt redskap för att stimulera och balansera kroppens energier och hjälpa utövaren att slappna av och få djupare kontakt med sitt eget inre.

Shaktidansen har utvecklats av dansaren och yogaläraren Sara Avtar Olivier sedan början på 1990-talet. Sara Avtar har dansat i hela sitt liv och studerat yoga och närliggande discipliner sedan tonåren. När hon började utöva och undervisa i kundaliniyoga märkte hon att dansen fick nya, mera medvetna och djupare dimensioner och blev väldigt meditativ, samtidigt som yogan fick en ny estetisk dimension och ett friare, intuitivt och spontant flöde. Så småningom växte yoga och dans ihop och ett nytt system hade skapats, som forfarande utvecklas hela tiden.

Shaktidansens utgångspunkt ligger i kundaliniyogatraditionen, vedisk filosofi och en mångfald av olika dansstilar där dansrörelserna används medvetet, utgående från yogans kunskap om hur rörelserna påverkar våra kroppar och sinnen. Övningen blir en förening av kroppens rörelse och sinnets stillhet där utövaren hittar sig själv och sin egen inre kreativa kraft, det vill säga Shakti. Shaktidansen består av åtta faser. Den inleds med en kort meditation där mantra används i rörelse för att centrera och förbereda sinnet inför övningen. Efter det följer långa sekvenser av rytmiskt upprepade flytande yogaövningar i takt med andningen som ger ökad flexibilitet och avslappning. Yogasekvenserna fortsätter i stående övningar och danssteg som gradvis leder till fri dans och avslappnat kreativt uttryck. Efter den fria dansen följer en stund av avslappning. Övningen avslutas med en koreografisk rörelsemeditation som avrundas med tyst meditation och avslutande mantra.

Shaktidansen präglas av kravlöshet, lekfullhet, känslighet, naturligt uttryck och ett avslappnat meditativt närmelsesätt. Den för med sig livskraft och harmoni och ger en ökad känsla av att vara hemma i sin egen kropp, ett friare fysiskt uttryck och ökad kreativitet. Rytmen och pulsen i livet och hela existensens cykliska natur får en ny mening genom shaktidansen som för dansaren tillbaka till sig själv och sitt sanna jag.

Shaktidans - dansens yoga
Lärare: Sara Simberg

tisdag
9.9–14.4, kl. 17.00–18.30

Plats: Helsingfors arbis, festsalen
Kurskod: A140709

Anmälningar via ilmonet.fi, e-post: kansliet@arbis.hel.fi, per telefon (09) 310 494 94 eller genom att besöka kansliet.

Spelcafé wants to enhance the use of arcade games in language teaching

Mathias Nylund is the Project Leader of the project Spelcafé. Spelcafé is loosely translated to Game Café. The project is run by Centria University of Applied Sciences in Jakobstad and Helsingfors arbis is their partner in the project. The project has run for more than three years in Ostrobothnia and in the last year of the project the aim is to implement and anchor the project to other parts of Finland. Mathias is therefore going to be participating in some of our Swedish classes a few times this autumn to test the different games that they have developed, as well as to teaching the language teachers how to use the games..

The Game Café seeks to introduce new methods in teaching Swedish. The project has developed new games suitable for pedagogical use. Traditional (arcade?) games have been modified and made more complex by the project. The aim has been to modify them for language learning but without losing their playability. No game is fun if you never succeed neither if you always win without a challenge.

The idea is of course not unique and has to some extent been tried out before. The challenge in using games in language learning is that there is only a limited amount of suitable games available and no language teacher has the time to develop games by themselves. So, the project wanted to create games that could be used long after the project ends.

What made you interested in developing these games Mathias?
– I have always been interested in learning new languages myself. I have studied eight different languages over the years and done that in many different ways. For instance, Russian I learned when I was nineteen and lived for a year with a Russian hockey team in Petrosavodsk. I have never attended a course in Russian but I was forced to learn it in order to manage that year. I feel that games mimic reality. There is an element of competition in them that functions as a trigger and learning new words becomes a way of being able to win the game. A little bit like in language learning, the incentive to learn the language grows when one actually needs it to manage in it and make friends. The more one is forced to use it the faster one learns. I am very fond of practical learning.

Having said that, I don't mean that playing games should substitute traditional language learning. No, not at all! They are a valuable addition to the other methods used. Games are suitable for learning new words but can also be used to practise grammar, such as to be able to recognise nouns, verbs and adjectives. A greater variety in teaching methods also enables the teacher to take into account different types of learners. Some are more hands-on while others enjoy a more theoretical approach.

What does the project do in Ostrobothnia? Is it the same thing?
– Yes, it is but in Ostrobothnia we have involved pensioner associations. Volunteers from the associations have been taught to play the games and then they come along to the Swedish courses in the nearby schools and functions as assistants. This has been great because it enables newcomers to meet local people in a fun way as well as being able to practise their language skills with native speakers.

What do you hope to achieve with this project after it's finished in the end of this year?
– Well, we have developed a lot of new games and we are able to give them to our partners in the project for free. They will not disappear after the project ends. The risk is that they are not used when there is no one to take them out and introduce them. In the project we are trying to teach people how to play the games. After the project we hope that the games are used as part of the regular teaching. The greatest achievement would be if the teacher's actually enjoy them and find them useful enough to make them a part of their teaching methods. I also see that there are many ways in how the games could be developed and also new target groups would benefit from it. For instance, in compulsory Swedish language teaching in Finnish schools the games would be surely appreciated.

Välkommen på Arbis 100-årsfest torsdagen 6 november kl. 18:00 i festsalen!

Under kvällen upplever vi hundraåringen Arbis genom musikuppträdanden av Arbis timlärare och kursdeltagare, Charleston, seniordrama, en hälsning av Työväenopisto och humorkungen Christoffer Strandberg. Under pausen ordnas det servering i kaféet och som avslutande programpunkt dansar vi loss till jazzensemblen Dizzy Queens.

För att garantera en plats på festen måste man lösa ut festbiljetten på kansliet senast torsdag 30.10 – först till kvarn gäller.

Klädseln är fri, gärna med inslag från 1900-talet.

VARMT VÄLKOMNA!

Nina Norrman

kursdeltagare på Arbis

Bakgrund om dig:
– Jag är en inbiten Arbiskund – min första kurs (Yoga) deltog jag i redan för ca 25 år sedan. Till det privata är jag ingenjör och jobbar med försäljning. Förutom matlagningskurser går jag också på ett par gymnastikkurser samt har anmält mig till olika kortare weekendkurser. Jag har också ”bongat” några intressanta föreläsningar på Arbis.

När gick du på din första matlagningskurs på Arbis?
– På den helt första matlagningskursen som jag deltog i var jag ”stunt” för en kollega som inte kunde gå och det var redan i slutet av 90-talet... Sen låg idén och grodde några år. Det äldsta recepthäftet jag har kvar är väl från 2004, nån indisk matlagningskurs.

Hur många matlagningskurser går du på årligen?
– I år var jag anmäld till lite över 30 kurser, men en har redan annullerats och några har jag själv varit tvungen att avboka p.g.a. olika orsaker.

Hur väljer du ut de kurser du vill gå på?
– Närmast om ämnet intresserar mig – jag brukar anmäla mig till allt som intresserar mig.

Vad har ändrats under årens lopp?
-Nya lärare, dyrare kurser, högre maxantal deltagare, mindre mat. Också ”alkoholpolitiken” har förändrats – till en mera restriktiv, för att inte säga förmyndingande stil. Köket renoverades ju också för ett par tre år sedan och det var ju trevligt, även om köket per se inte har ändrat alls.

Vilka kurser har varit mest givande?
– Alla kurser är ju olika och därför är de givande på olika sätt. På vissa kurser får man jätteintressanta recept, på andra är deltagarna det intressantaste; varje kurs är ju ett mycket socialt tillfälle med gemensam måltid i slutet av kursen.

Hur ofta använder du hemma de recept du fått på kurserna?
– Nja, jag går ju på så många kurser att jag för tillfället väl har tre pärmar fulla med Arbisrecept, så det blir ju svårt att använda dom alla. Men samtidigt så finns det recept/rätter jag kan minnas ännu i denna dag och ibland gräver fram (vilket ofta betyder att jag hamnar bläddra igenom alla recept...)

Vilket tips skulle du ge till en person som går sin första matlagningskurs på Arbis?
– Fråga! Om du inte hittar nåt i köket: Fråga! Om du inte vet hur nåt görs: Fråga! Lärarna är ju där för att lära och hjälpa och vi elever är ju där för att lära oss (eller för att njuta av nya recept eller för att ha en trevlig kväll i trevligt sällskap)

Kursönskemål inför nästa läsår?
– Internationella husmans- och ”street food”-kurser.

Har du redan gillat oss på Facebook?
Recept på arbisbakelsen, bilder, kommentarer från kurser och tips på lediga kursplatser finns där!
Adress: Helsingfors Arbis Hushåll

Gör en egen HALMHIMMEL

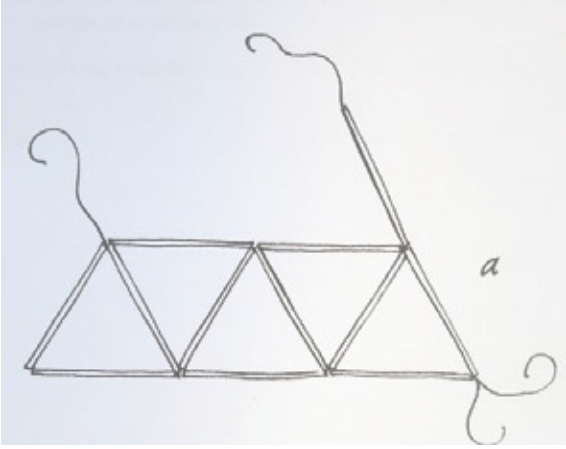

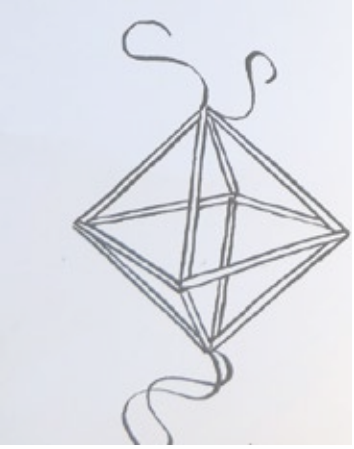

1. Klipp till 12 lika långa strån. De kan vara av halm, sugrör, papper eller glasstavar.
2. Träd tråden genom alla 12 stråna med hjälp av en nål.
3. Lägg stråna så de bildar trianglar (a).
4. Bind samman trianglarna till en fast enhet och knyt ihop (b).

Lär dig mera med en kurs på Arbis!

Halmhimmel
Läräre: Marianne Thun-Ericsson

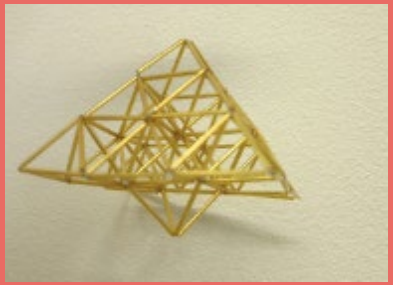

21–22.11.2014
fredag kl. 18.00–20.30
lördag kl. 10.00–16.00

Plats: Helsingfors arbis, rum 47
Pris: 16€
Kurskod: A140399

Lär dig göra en traditionell halmhimmel av råg eller skapa en modern variant av sugrör, papper, vass eller glasstavar. Himmeln är inte en dekoration för bara julen utan en mobil som kan hänga framme året runt. En materialavgift tillkommer. Materialförteckningen hittar du på ilmonet.fi.

Nyländsk författarmatiné

7.12, lördag kl. 15.00–17.00

Kom till Helsingfors arbis för att kolla vilken bok som hör ihop med vilken författare. Träffa människorna bakom böckerna och hör deras berättelser. Passa samtidigt på att inhandla julkappsböcker till ett nedsatt pris. Förlagen är på plats från kl. 14.30.

Henrika Andersson

Kampen om Edith

Märta Tikkanen

Ursula Vuorentinna

Agneta Rahikainen

Maresi - krönikor från röda

Anna Gullichsen

Det stora sjukhusäventyret/
Suuri sairaalaseikkailu

En skärva av själen

Maria Turtschaninoff

Saga Blom och djungelspöket

Nylands litteraturförening i samarbete med Helsingfors arbis

HELSINGFORS ARBIS

Helsingfors stads svenska arbetarinstitut

Dagmarsgatan 3, tfn (09) 310 494 94, www.hel.fi/rbis

Let's Sing It!

Nu har du chansen att lära dig grunderna i jazzsång under ledning av jazzsångerskan Ira Kaspi, ett av de stora namnen inom finländsk jazz. Den här intensiva kortkursen startar i januari och pågår under fem lördagar på vårterminen. Kursdeltagarna studerar jazzsång och några av dess traditioner genom att lyssna till jazzmusik och öva sin sång individuellt och i grupp. Rytmik-, fraserings- och improvisationsövningar ingår i det här fina jazzpaketet. Kursen är ett samarbete med Sibelius-Akademin, hör till de öppna universitetskurserna och har inga inträdesförhör. Kursen avslutas med en liten jazzmatiné på Arbis. Låt inte det här gå din näsa förbi!

Några frågor till jazzsångerskan, låtskrivaren och läraren Ira Kaspi:

Vad är en vacker röst?
– Det finns bara vackra röster. Mer än "vacker" – det som alltid är en objektiv åsikt tänker jag att en "fin" röst är en rörlig och mångsidig röst – en röst som klarar av att väcka och tolka känslor.

Vad är målet med din grundkurs i jazzsång på Arbis?
– Att kursdeltagarna lär sig lite av olika jazzstilar så som swing, ballader och också bossanova.

För vem är den tänkt?
– Kursen är tänkt för elever som har intresse av att lära sig nya saker inom musik. Det är inte väsentligt att t.ex. kunna läsa noter, huvudsaken är att man vill prova på något nytt.

Vad lägger du vikt på när du lär ut jazzsång?
–Rytmiken är en väsentlig del av jazzsång och av att kunna variera sin sång. Improvisation ska vi också bekanta oss med på kursen.

Estill Voice Training – vad är det? Får man lära sig något om det under kursen?
–Estill Voice Training är en internationell sångpedagogikmetod. Joe Estill undersökte vad som händer fysiskt när man sjunger på olika sätt och metoden baserar sig på de här studierna.

Sångtekniskt använder jag mycket av Estill i min undervisning. Min status inom Estill är CFP (Certificate of Figure Proficiency) och jag har därmed rätt att representera Estill-sångpedagogik.

Källa: Wikimedia Commons

Grunderna i jazzsång (3 sp)

Lärare: Ira Kaspi

17.1, 31.1 och 7.2 lördag, kl. 10.00–16.00
och
24.1 och 14.3 lördag, kl. 13.00–16.00

Plats: Helsingfors arbis, festsalen
Pris: 72 €
Kurskod: 150139

Anmälningar via ilmonet.fi, e-post: kansliet@arbis.hel.fi, per telefon (09) 310 494 94 eller genom att besöka kansliet.

aktuellt på ARBIS

Fitzgerald's American Dream
30.10, torsdag kl. 18.05–19.35, biblioteket

Europa efter år 1989
4.11, tisdag kl. 18.05–19.35, rum 23

Desperata hemmafruar och Finlands egna Betty Drapers
6.11, torsdag kl. 13.00–14.30, biblioteket

Arbis 100-årsfest
6.11, torsdag kl. 18.00–21.00 festsalen

Bildning i det fria eller det trånga rummet?
6.11, torsdag kl. 16.15–17.00, biblioteket

Ny Tids höstfest: Lärdomar av eurokrisen med Kajsa Ekis Ekman
7.11, fredag kl. 18.00–22.00, festsalen

FemF – Feministiskt Forum 2014
8.11, lördag kl. 10.00–16.00, festsalen

Varför är jag så trött hela tiden?
11.11, tisdag kl. 18.05–19.35, rum 23

Matlagningsdemonstration: Bjudning i adventstider (12 €)
A140425, 12.11, onsdag kl. 13.00–14.00

Möt debutanten: Jessica Suni
13.11, torsdag kl. 18.05–19.35, biblioteket

Konsert: Oh, Deutschland deine Lieder!
15.11, lördag kl. 15.00–16.30, festsalen

Sagostund för de minsta
18.11, tisdag kl. 10.00–10.45, biblioteket

Ät gott!
18.11, tisdag kl. 18.05–19.35, rum 23

Aktuell forskning om D-vitamin
20.11, torsdag kl. 18.05–19.35, biblioteket

Ingrid
20.11, torsdag kl. 18.15–19.30, rum 13

Mitt konstnärsskap
25.11, tisdag kl. 18.05–19.35, rum 23

Lars von Trier – geni eller galning?
27.11, torsdag kl. 18.05–19.30, biblioteket

Julvaka
28.11, fredag kl. 17.00–21.00

Vinterkonsert
29.11, lördag kl. 13.00–15.00, festsalen

Silver från Sveriges stormaktstiden
1.12, måndag kl. 16.30–18.00, rum 23

Vad är afasi och stroke?
2.12, tisdag kl. 18.05–19.35, rum 23

Matlagningsdemonstration: Nya smaker på julbordet (12 €)
A140426, 3.12, onsdag kl. 13.00–14.00

Flerspråkighet i skönlitteraturen
4.12, torsdag kl. 18.05–19.35, biblioteket

De vackraste julsångerna
8.12, måndag kl. 18.00–19.30, festsalen

Nyländsk författarmatiné
13.12, lördag kl. 14.00–16.00, festsalen

Loppis ordnas från och med onsdagen 4 februari.
Saker till försäljning tas emot vid vårterminens start.